BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm005000

Dane szczegółowe

Właściciel:	**emes**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono:	**mazowieckie**
Materiał awersu:	**cynowo-ołowiany**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**! Bez sygnatur wytwórcy**
Wytwórca:	**! Bez sygnatur wytwórcy**
Średnica:	**22.0 mm**
Typ uszka:	**odlew**
Rant:	**●-||**
Profil:	**(#(- odlew, wypukło-wklęsły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł
- tarcza

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2018-02-05 22:25**

Opis guzika btrm005000

Polski guzik wojskowy z okresu Powstania Listopadowego - wersja żołnierska
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia orła o charakterystycznym rysunku (wygięta szyja, skrzydła uniesione ku górze, silne łapy oraz krótki, zwarty ogon) w koronie zamkniętej, na piersi którego umieszczono dużą tarczę herbową typu szwajcarskiego z Pogonią (herb Wielkiego Księstwa Litewskiego) zwróconą w prawą stronę orła, na obrzeżu guzika występuje podwójny, wypukły rant.

Rewers bez sygnatur wytwórcy, z widocznymi pozostałościami po formie odlewniczej.

Guzik znaleziono w okolicach miejscowości Pomiechówek w województwie mazowieckim.

Przeznaczenie i datowanie
Jest to najprawdopodobniej guzik żołnierza Legii Litewsko-Wołyńskiej powstałej 1 lutego 1831 roku lub któregokolwiek pododdziału, który wszedł w jej skład. Formacja została sformowana z ochotników "zza kordonu", czyli z zaboru rosyjskiego, była dowodzona przez ppłk. Aleksandra Błędowskiego (późniejszego generała) i liczyła maksymalnie 800 ludzi. W dniu 1 lipca 1831 roku Legia Litewsko-Wołyńska weszła w skład 7 Pułku Ułanów.

Tło historyczne
W nocy z 29 na 30 listopada 1830 roku wybuchło Powstanie Listopadowe. Już 1 grudnia władze rosyjskie wprowadziły stan wojenny w guberni wileńskiej, grodzieńskiej, mińskiej i w obwodzie białostockim. Zrobiono to aby odciąć powstańców od potencjalnego zaplecza powstańczego na ziemiach wcielonych bezpośrednio do Imperium Rosyjskiego i nie dopuścić do wybuchu powstania na tych ziemiach (patrz: Powstanie listopadowe na ziemiach zabranych). Z kolei 18 grudnia 1830 roku, zebrał się Sejm Królestwa Polskiego, który 25 stycznia 1831 roku podjął Uchwałę Sejmu o detronizacji Mikołaja I oraz wydał odezwę do mieszkańców ziem zabranych, która głosiła m.in.: *Bracia Litwini, Wołynia, Ukrainy i Podola! Wy którzy jesteście z nami, bierzcie za oręż, który wam podajemy. Z polecenia naszego twórzcie bratnie hufce i spieszcie z nami do ziem waszych, ażeby ujarzmionych ziomków wyswobodzić.* Na skutek tej odezwy, 1 lutego 1831 roku powołano Legię Litewsko-Wołyńską złożoną z ochotników.

Źródła

- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
- Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
- Gembarzewski Br. - Rodowody pułków polskich i oddziałów równorzędnych od 1717 do 1831, Warszawa 1925
- Wikipedia.pl - 7 Pułk Ułanów (powstanie listopadowe)
- Wikipedia.pl - Aleksander Błędowski
- Wikipedia.pl - Mundur Wojska Polskiego Królestwa Kongresowego
- Wikipedia.pl - Pogoń (herb)
- Wikipedia.pl - Powstanie listopadowe
- Wikipedia.pl - Powstanie listopadowe na ziemiach zabranych
- Wikipedia.pl - Sejm (Królestwo Kongresowe)
- Wikipedia.pl - Sejm (powstanie listopadowe)
- Wikipedia.pl - Uchwała Sejmu o detronizacji Mikołaja I
- Wikipedia.pl - Wojsko Polskie Królestwa Kongresowego
- www.wbc.poznan.pl - Stan obecnych do boju podany d. 1 czerwca 1831 r. w Łomney

Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiekolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.12